

A pályázati felhívás címe:

Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő beruházások és azok fenntartása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD21-RD22-2-25

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)	Jogosultsági feltételeknek megfelelő mezőgazdasági termelő.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)	Földhasználat váltást és az élőhelyek helyreállítását elősegítő, valamint vízvédelmi célú nem termelő beruházások megvalósítása és fenntartása.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)	A támogatási kérelmek benyújtására 2026. február 19. napjától van lehetőség.
Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)	Vissza nem térítendő egységek költség alapú átalány támogatás.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében)	A felhívás 8.2 fejezetében meghatározott egységek költségei szerint, támogatási kérelmenként legfeljebb 100 millió Ft.
Mennyi előleg igényelhető?	Nem releváns.
Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)	A támogatási okirat véglegessé válásától számított 24 hónap. A 2. célterület szerinti fenntartás művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 5 egymást követő év.
Hol valósítható meg a művelet?	Magyarország egész területén, szántó és/vagy gyepek kultúra hasznosítás esetén.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	kb. 400 db

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 12,8 Mrd Ft az alábbi célterületi bontásban:

- A felhívás 1. célterülete (Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása) keretében igénybe vehető keretösszeg: 5,25 Mrd Ft.
- A felhívás 2. célterülete (Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása) keretében igénybe vehető keretösszeg: 7,55 Mrd Ft.

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás és az Általános Útmutató a 2023-2027-es programozási időszakban a KAP Stratégiai Terv alapján meghirdetett pályázati felhívásokhoz című dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kísérjék figyelemmel a <https://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások igénybevételevel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló AM rendelet (a továbbiakban: egységes kérelem rendelet), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

A felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 5-8. valamint 11. pontja.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE.....	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezett köre	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	5
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	8
3.1. Támogatható tevékenységek	8
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek	8
3.1.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek	8
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:	8
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása.....	8
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások.....	9
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	16
4.1. A művelet megkezdése	16
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások.....	16
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	16
5.1. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség).....	16
6. INDIKÁTOROK	16
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás	16
6.2. Monitoring adatszolgáltatás.....	19
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND	20
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend.....	20
7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok	20
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK.....	20
8.1. Támogatás formája	21
8.2. Igényelhető támogatás	21
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	21
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése.....	21
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK	22
10.1 Általános jogkövetkezmények.....	22
10.2. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények.....	23
11.TOVÁBBI INFORMÁCIÓK	25
11.1. Kötelezettségátadás, jogutódlás	25
11.2. Támogatási jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok	27

11.3. Vis maior szabályok	29
11.4. További dokumentumok	29
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE.....	30
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA	30
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok	30
13.1.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája: .	30
13.2. A kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok	30
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI.....	30

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD21_G04_LCI_73 kódszámú, Agro-ökológiai nem termelő beruházások, valamint az RD22_G05_LCP_70 kódszámú, Agro-ökológiai földhasználat-váltást ösztönző kifizetés című beavatkozásai szolgálnak. E beavatkozások a Közös Agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) **2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. és 73. cikkein** alapulnak.

A felhívás a beavatkozásokban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

A felhívás keretében olyan nem termelő beruházások valósíthatók meg, amelyek nem eredményeznek közvetlenül termelési érték növekedést. Az élőhelyek újbóli változtatossá tétele és a tájképi elemek helyreállítása, valamint a vizek védelmét és az erózió elleni védekezést szolgáló elemek létrehozása elősegíti a mezőgazdasági területeken a káros éghajlati változások mérséklését és azokhoz való alkalmazkodást, a biológiai sokféleség védelme mellett a talaj, a víz és a levegő védelmét is, valamint a táj jellegzetességének megőrzését, helyreállítását.

E célkitűzések olyan nem termelő jellegű beruházásokkal érhetőek el, melyek a gazdaságok értékét, jövedelemtermelő képességét közvetlenül nem befolyásolják, de annak természeti, illetve közjóléti értékét, ökoszisztéma szolgáltató képességét nagymértékben növelik, azonban kialakításuk és fenntartásuk bevételkieséssel és költség-növekedéssel jár, valamint többlet tevékenységet vár el a gazdálkodóktól.

Az agro-ökológiai átállás miatt kívánatos földhasználat-váltás ösztönzéséhez szükség van az újonnan kialakított élőhelyek, kultúrák megfelelő módon történő fenntartásának támogatására is. Az agro-ökológiai földhasználat-váltást ösztönző kifizetés olyan önkéntes alapon működő intézkedés, amelyben a kedvezményezettek az agro-ökológiai átállás érdekében több éven keresztül fenntartják az agro-ökológiai nem termelő beruházások keretében megvalósított földhasználatváltást jelentő nem termelő kultúrákat és tájképi elemeket, és gazdálkodásuk során vállalják a vonatkozó alap feltételeességi rendszeren, a kondicionalitáson túlmutató többlet tevékenységek elvégzését.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

A felhívás keretében **mezőgazdasági termelő** részesülhet támogatásban azzal, hogy a 2. célterület esetében az a mezőgazdasági termelő jogosult a támogatás kifizetésére, aki az adott területen a tevékenységhez igazodó 1. célterület szerinti természetközeli élőhelyek kialakítását elősegítő **nem termelő beruházást megvalósította és az 1. célterület tekintetében kifizetésben részesült.**

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok listája” című részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon kedvezményezett részére:

- a) aki, vagy amely olyan műveletet kíván megvalósítani, amelynek tartalma a felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
- b) aki, vagy amely a felhívás keretében ugyanazon tevékenységért, ugyanazon megvalósítási hely vonatkozásában véglegessé vált támogatási okirattal rendelkezik;
- c) aki, vagy amely olyan, az 1. célterület Füves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken tevékenységtípusú terület vonatkozásában nyújtott be kérelmet, amely kapcsán a KAP-RD21-RD22-1-25 „Agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása” című pályázati felhívás keretében benyújtott támogatási kérelme alapján – jelen felhívás szerinti támogatási kérelme benyújtásának időpontjában –
 - véglegessé vált támogatási okirattal rendelkezik, vagy
 - támogató vagy elutasító tartalmú döntéssel szemben benyújtott kifogásának elbírálása folyamatban van;
- d) aki, vagy amely az 1. célterület b) tevékenységtípus (Vizes élőhelyek létrehozása) vonatkozásában nem rendelkezik a működési területtel érintett vízügyi igazgatóság 6. melléklet szerinti nyilatkozatával, vagy a nyilatkozat szerint a vízügyi igazgatóság a tervezett beruházást nem hagyta jóvá, azaz a megvalósíthatósági értékelés 0=nem megfelelő.

Nem fizethető ki támogatás e felhívás keretében olyan területre, amely támogatási jogosultsággal rendelkezik a **KAP-RD20a-1-24 Ökológiai gazdálkodás támogatása vagy KAP-RD19a-1-24 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések elnevezésű felhívások** tekintetében.

A 2. célterület valamennyi tevékenységtípusa esetében a fenntartott nem termelő területet a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt a DP17_G01_ECOS_16 - Agro-ökológiai program vonatkozó előírásának szántó területen való teljesítésénél figyelmen kívül kell hagyni.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A támogatási kérelmek benyújtására 2026. február 19. napjától van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

- 1. benyújtási szakasz:** 2026. február 19. – 2026. március 11.
- 2. benyújtási szakasz:** 2026. június 18. - 2026. július 1.
- 3. benyújtási szakasz:** 2026. szeptember 3. – 2026. szeptember 16.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

- 1) **A kedvezményezett benyújtási szakaszonként egy támogatási kérelem alapján részesíthető támogatásban, amely az 1. célterület mellett a 2. célterületre is vonatkozhat. Ha a kedvezményezett az 1. célterület mellett a 2. célterület tekintetében is támogatást kíván igényelni, azt ugyanazon támogatási kérelemben teheti meg!**
- 2) **Ha a támogatási kérelemben a kedvezményezett úgy nyilatkozik, hogy az 1. célterület mellett a 2. célterület tekintetében nem kíván támogatást igényelni, akkor a későbbiekben a 2. célterületre e felhívás keretében már nem igényelhet támogatást adott terület vonatkozásában.**
- 3) **A 2. célterület szerinti, fenntartásra vonatkozó támogatás tevékenységtípusonként is igényelhető, vagyis amennyiben a támogatási kérelem az 1. célterületen belül több tevékenységtípusra is**

kiterjed, abban az esetben a fenntartási támogatást a kedvezményezett választása szerinti vagy valamennyi (mindkettő) tevékenységtípusra lehet igényelni.

- 4) **Ha a korábbi támogatási kérelmét a kedvezményezett visszavonja, vagy elutasításra/visszautasításra kerül, akkor a kedvezményezett jogosult újabb támogatási kérelem benyújtására.**
- 5) Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerinti Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be.
- 6) Támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően lehet benyújtani.
- 7) Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. §-ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.
- 8) A kedvezményezettnek a támogatási kérelem részeként elektronikus úton meg kell adnia a támogatásba bevonni kívánt földterületek beazonosítására szolgáló EOVS koordinátákat alfanumerikusan vagy az EOVS koordinátákat tartalmazó shape file feltöltésével. A területmérésre vonatkozó útmutatót a 4. melléklet tartalmazza.
- 9) Az előző bekezdés szerint feltöltött kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek (a továbbiakban: KET) esetén a helyszíni vizsgálat vagy távérzékelés ellenőrzés során a KET tekintetében használt tolerancia értéke egyenlő a mérési tűréshatárral, azaz a KET területének 1 méterrel létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt.
- 10) A kedvezményezettnek valamennyi, a támogatási kérelemben megjelölt KET-hez csatolnia kell legalább egy, az adott támogatási kérelem benyújtásával érintett benyújtási szakasz első napját megelőző 30 napnál nem régebben készített, a művelet megkezdésének igazolására alkalmas georeferált fényképet, amelyet a mobilGAZDA alkalmazás segítségével készített a területről annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a műveletet a kedvezményezett nem kezdte meg a támogatási kérelem benyújtási szakasz első napját megelőző 30. nap előtt.
- 11) Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. A feltölteni kívánt fájlt annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.
- 12) A támogatási kérelem kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló időszak alatt módosítható.
- 13) A támogatási kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó változtatás adattartalma szerint kerül elbírálásra. Változtatás benyújtása esetén a támogatási kérelem benyújtási idejének az utolsó változtatás benyújtásának napja minősül.
- 14) A támogatási kérelem a Magyar Államkincstár, mint az IH közreműködő szerve és, mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) általi elektronikus fogadásának tényét a központi elektronikus szolgáltató rendszerben a kedvezményezett tárhelyére történt feltöltés jelenti, beérkezésének időpontját pedig az ideiglenes tárhelyére kapott automatikus értesítés igazolja.
- 15) A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11-12. §-a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

1. célterület – Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása

Tevékenységtípusok:

a) Füves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken

- I. a táblák ökológiai határsávjában
- II. a táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon

b) Vizes élőhelyek létrehozása a területen természetesen megjelenő többletvizek (belvíz és csapadékvíz), valamint ökológiai vízpótlás keretében biztosított felszíni többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével

A támogatási kérelem abban az esetben kerülhet jóváhagyásra, ha tartalmazza legalább az egyik, a 3.1.1 pontban felsorolt kötelezően megvalósítandó tevékenységtípust.

3.1.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

1. célterület: 3.1.1. a) pont szerinti tevékenységtípusok esetében:

- T ülfák telepítése

2. célterület – Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása

- a) Újonnan, az 1. célterület alapján kialakított füves, cserjés sávok fenntartása
- b) Újonnan, az 1. célterület alapján kialakított vizes élőhely fenntartása

A 2. célterület alapján támogatott fenntartási tevékenység kizárólag az 1. célterület alapján támogatott megfelelő tevékenység (nem termelő beruházás) megvalósításának egyidejű igénylésével választható.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak, mivel a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás (11)-(14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

3.3.1. Általános elvárások

- 1) A támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt az adott év minden napján, a KAP Vhr. 61. § alapján jogszerű földhasználónak minősül. Gazdaságátadás esetén a gazdaság átvevőjének a KET teljes területén a gazdaságátadási szerződésben a gazdaság átruházására meghatározott naptári napot követő legkésőbb 30. naptól a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam utolsó napjáig a KAP Vhr. 61. § alapján jogszerű földhasználónak kell lennie.
- 2) A művelet vonatkozásában a kedvezményezett a jogszerű földhasználatot igazolhatja a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV), vagy a Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: NPI) által kitöltött, a 3. melléklet szerinti igazolással is, a földhasználati szerződés lejártát követő 6 hónapig. Ebben az igazolásban a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az MNV, vagy az NPI arról nyilatkozik, hogy a kedvezményezett kezdeményezte a lejáró földhasználati jogviszony meghosszabbítását, az arra vonatkozó eljárás folyamatban van és az érintett területet harmadik fél nem használja. Továbbá a kedvezményezett a nyilatkozat aláírásával vállalja, hogy az igazolásban szereplő földterületek művelési kötelezettségének – a földhasználati szerződés megkötéséig is – eleget tesz. Az igazolás kitöltését a kedvezményezett kérelmezi a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervtől, az MNV-től, vagy az NPI-től.
- 3) A kedvezményezett több tevékenységtípusra is igényelhet támogatást, azonban egymással nem átfedő KET-eken egy tevékenység valósítható meg. Egy mezőgazdasági táblához több, különböző tevékenységtípusú KET tartozhat.
- 4) Az 1. célterület valamennyi tevékenysége esetében a telepítésnek/létesítésnek újonnan kell megvalósulnia. **A támogatási kérelem benyújtásával érintett benyújtási szakasz első napját megelőző 30. nap előtt telepített/létesített, az adott tevékenységtípus szerint meghatározott elemekre nem igényelhető támogatás.**
- 5) A felhívás keretében kialakított élőhely típusok (ökológiai határsáv, erózióvédelmi sáv, vizes élőhely), amennyiben megfelelnek a vonatkozó tájképi elem feltételeinek és a tárgyévi egységes kérelem keretében egyéb tájképi elemként kerülnek elszámolásra, akkor természetvédelmi szempontú kaszálás és legeltetés folytatható a célterület specifikus előírások szerint.
- 6) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és magas természeti értékű (a továbbiakban: MTÉT) területek esetén a működési területe szerint érintett NPI támogató nyilatkozata szükséges a nem termelő beruházás természetvédelmi szempontból történő elfogadhatóságához. A támogatói nyilatkozat kiadását a kedvezményezett kezdeményezi a működési területe szerint érintett NPI-től. Az 5. melléklet szerinti támogató nyilatkozatot a támogatási kérelem részeként kell benyújtani, azzal, hogy a támogató nyilatkozat nem lehet az adott támogatási kérelem benyújtási szakasz első napjától számított 30 napnál korábbi, továbbá a nyilatkozat keltezése nem lehet későbbi, mint a támogatási kérelemmel kapcsolatos hiánypótlás benyújtásának időpontja.
- 7) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt tevékenységtípusok közti váltásra nincs lehetőség.
- 8) A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr-ben foglaltaknak.
- 9) A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
- 10) A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.

3.3.2. Általános kötelezettségvállalások

- 1) A kedvezményezettnek a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt be kell tartania:
 - a) a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló tárgyévi rendelet (a továbbiakban: tárgyévi feltételeességi rendelet) követelményeit;
 - b) a tárgyévi egységes kérelem rendelet szerint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartására irányuló kritériumokat és minimumtevékenységeket.
- 2) Ha a kedvezményezett a működési területe szerint érintett NPI támogató nyilatkozatában jóváhagyott fajoktól eltér, köteles a változást bejelenteni a Kincstárnak. A kedvezményezettnek csatolnia kell egy új támogató nyilatkozatot a működési területe szerint érintett NPI-től, melyben a telepítendő fajokat jóváhagyják. A támogató nyilatkozatot a kifizetési kérelemmel együtt kell benyújtani.
- 3) A gazdálkodási napló vezetésével kapcsolatos előírásokat a 3.3.4. pont tartalmazza, melyek betartása kötelező.
- 4) Valamennyi tevékenységtípus esetében a megvalósított beruházásnak az adott célterület által meghatározott fenntartási időszak végéig a felhívásban foglalt célterületi előírásoknak megfelelő állapotban kell lenniük.
- 5) Valamennyi tevékenységtípus esetében a kedvezményezett köteles a támogatással érintett területein a tárgyévi egységes kérelem rendelet veszélyes gyomnövények és inváziós növények melléklete szerinti növényfajok ellen védekezni, valamint a területet az energetikai hasznosítású növényfajoktól (energiafű, energiafűz, energianád, rövid vágásforduló sarjerdők stb.) mentesen tartani azzal, hogy e fajok telepítése tilos.
- 6) Valamennyi tevékenységtípus esetében a támogatási kérelemben megjelölt KET(ek) EOY koordinátáinak felvételénél figyelembe kell venni, hogy a KET ellenőrzésekor használt tolerancia értéke egyenlő a mérési tűréshatárral.
- 7) Felhívjuk a figyelmet, hogy a termőföldnek minősülő területen az adott célterületre irányadó fenntartási időszak végéig fennáll a hasznosítási kötelezettség a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 5. § rendelkezései alapján.
- 8) Felhívjuk a figyelmet arra, hogy nem tekinthető a Tftv. 5. §-ban meghatározott hasznosítási kötelezettség elmulasztásának ezen felhívás alapján létrehozott tájképi elemek létesítése és fenntartása.
- 9) Ha a termőföld művelési ága megváltozott, a művelési ág változtatásának bejelentése a Tftv. 3. § értelmében az illetékes ingatlanügyi hatóság felé kötelező.

3.3.3. Célterület specifikus kötelezettségvállalások:

3.3.3.1. 1. célterület: Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása

a) Fűves, cserjés sávok kialakításának általános előírásai

- 1) A legkisebb támogatható KET méret legalább 0,18 ha.
- 2) Támogatás kizárólag támogatásra jogosult szántó művelésű területre igényelhető.
- 3) Kialakítása HMKÁ 2. vizes élőhelyek és a tőzeglápok lehatárolású területen nem valósítható meg.
- 4) A 3.1.1. fejezet a) pont I. alpont szerinti (a táblák ökológiai határsávjában) terület abban az esetben fogadható el, ha
 - a) táblán belül helyezkedik el,
 - b) fás és lágú szárú vegetációval borított,
 - c) minimum 9, legfeljebb 20 méter átlagos szélességgel rendelkező, jellemzően sávszerű kiterjedésű, amelyet mesterséges elem legfeljebb két méter hosszan szakít meg, valamint
 - d) a tábla művelt részével legalább 30 méter hosszan érintkezik, úgy, hogy a teljes elem kerületének kevesebb, mint 30 %-ban érintkezik állandó gyepterülettel.
- 5) A 3.1.1. fejezet a) pont II. alpont szerinti (a táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon) tevékenységtípus területeinek kialakítása erózió

veszélyeztetett területen valósulhat meg, azaz a Mezőgazdasági parcella azonosító rendszerben (a továbbiakban: MePAR) lehatárolásra került erózióval érintett területeket meghatározó fedvény szerinti területeken. Ha a támogatási kérelemben benyújtott KET területének legalább 50%-a erózió veszélyeztetett terület fedvényre esik a MePAR-ban, akkor az egész KET terület az adott fedvényre esőnek tekintendő.

- 6) A 3.1.1. fejezet a) pont II. alpont szerinti (a táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon) tevékenység esetén a területet úgy kell kialakítani, hogy az a tárgyévi egységes kérelem rendelet erózióvédelmi sáv meghatározásában szereplő minimális és maximális határértékeknek megfeleljen. A kialakított terület a MePAR-ban lehatárolásra kerül, mint erózióvédelmi sáv.
- 7) A 3.1.1. fejezet a) pont II. alpont szerinti (a táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon) terület kialakításánál figyelemmel kell lenni a tárgyévi feltételességi rendelet HMKÁ 5. előírásaira.
- 8) A telepítés során a környezetvédelmi és természetvédelmi igényeknek egyaránt megfelelő, a Pannon biogeográfiai régióban őshonos fajokat tartalmazó legalább 3 fűmag/vetőmag használata megengedett, amelyek származási helye és megfelelősége fémzárjeggyel vagy azzal egyenértékű tanúsítvánnyal igazolt és legalább 3 őshonos cserjefajból álló füves cserjés sáv kerülhet kialakításra. Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén a kedvezményezettnek a működési területe szerint érintett NPI-vel szükséges a telepített fajok tekintetében egyeztetni, amely a füves, cserjés sáv támogatott módjáról az 5. melléklet szerinti nyilatkozatot bocsát ki a kedvezményezett részére.
- 9) A füves, cserjés sáv területeinek kialakítása MTÉT tűzokvédelmi szántó lehatárolású területen nem valósítható meg.
- 10) Ha a létrehozott beruházás állapota már nem felel meg az előírásoknak, mert az érintett táblán a terület 25%-át meghaladó mértékű a kiritkulás és a talajfelszín legalább 25%-ban fedetlenné válik, akkor a kedvezményezett köteles az eredeti állapot helyreállítására a kipsztlást követő első kifizetési kérelem benyújtási időszakának utolsó napjáig. Az eredeti állapot helyreállítása keretében a kedvezményezett köteles a területen az újravetés, a felülvetés vagy a pótlás elvégzésére.
- 11) A célterület adott tevékenysége esetén választható kiegészítő tevékenység: T ülfák telepítése.
- 12) **A kötelező fenntartási időszak 5 év.**

Cserjés sávra vonatkozó nem termelő beruházási előírások:

- 13) A cserjefajokból álló cserjés sáv átlagos szélessége legalább 3 méter kell, hogy legyen, két hosszanti oldalán legalább 3-3 méter széles füves mezsgyével.
- 14) A cserjés sáv mérete el kell, hogy érje egybefüggően a legalább 200 méter hosszúságot.
- 15) Az alkalmazott sortáv legfeljebb 1,2 m, a tőtáv pedig legfeljebb 0,7 m lehet.
- 16) A cserjés sáv létesítését - az alkalmazott pótlásokat is beleszámítva - úgy kell elvégezni, hogy a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam végén biztosítva legyen az elültetett cserjék legalább 75 %-ának sikeres megmaradása, és azok akadálymentes továbbfejlődése.
- 17) A telepített cserjék vadragás elleni védelmét biztosítani kell a fenntartási időszak végéig egyedi védelemmel, vagy egyéb, a működési területe szerint érintett NPI által jóváhagyott hatékony eszközzel.
- 18) A cserjés sávban 100 méterenként legfeljebb egy darab, legfeljebb 3 méter szélességű cserjetelepítéstől mentes átjáró biztosítható, ennek teljesülése esetén a cserjés sáv egybefüggőnek tekintendő.
- 19) Kizárólag ellenőrzött, fémzárolt, a 7. melléklet szerinti fajokból valósítható meg a telepítés. A kedvezményezettnek származási igazolással kell rendelkeznie a telepített fajokról, annak egyedeiről, melyet a fenntartási időszak végéig meg kell őriznie. A telepítésre a tárgyévi, a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló (a továbbiakban: CIS rendelet) rendeletben foglalt, valamint a természetes környezet megőrzésére szánt takarmánynövény-vetőmagkeverékek kereskedelmi célú begyűjtéséről és forgalmazásáról szóló 86/2012. (VIII. 15.) VM rendelet (a továbbiakban: 86/2012. (VIII. 15.) VM rendelet) szerinti fémzárolt fajok használhatók fel. A telepítést egy évnél nem korábbi keltezésű dokumentumokkal kell igazolni, amelyeket a helyszíni ellenőrzés során be kell mutatni.
- 20) A telepített fajok egyikének aránya sem haladhatja meg az 50 %-ot.
- 21) A cserjés sávot tilos kivágni, továbbá március 1. és augusztus 31. között metszeni vagy egyéb módon csonkítani.

Füves sávra vonatkozó nem termelő beruházási előírások:

- 22) A füves sávot a telepített cserjés sáv mindkét hosszanti oldalán teljes hosszúságban, oldalanként legalább 3 méteres szélességben kell kialakítani.
- 23) A telepített fajok egyikének aránya sem haladhatja meg az 50 %-ot.
- 24) Kizárólag ellenőrzött, fémzárolt, a hasznosítás céljának is megfelelő fűfajokból álló magkeverékekkel valósítható meg a telepítés. A kedvezményezettnek származási igazolással kell rendelkeznie a telepített fajokról, annak magvairól, egyedeiről, melyet a fenntartási időszak végéig meg kell őriznie. A telepítésre a tárgyévi CIS rendeletben foglalt, valamint a 86/2012. (VIII. 15.) VM rendelet szerinti fémzárolt keverékek használhatók fel. A telepítést egy évnél nem korábbi keltezésű dokumentumokkal kell igazolni, amelyeket a helyszíni ellenőrzés során be kell mutatni.
- 25) A megvalósítás évében és a fenntartási időszak alatt a legeltetés tilos. A telepített gypet a fenntartási időszakban kaszálással kell hasznosítani. Ha szükséges, a tisztító szárazzás is megengedett.

b) Vizes élőhelyek kialakításának a területen természetesen megjelenő többletvizek (belvíz és csapadékvíz), valamint ökológiai vízpótlás keretében biztosított felszíni víz visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével – általános előírások

- 1) A legkisebb támogatható KET méret legalább 0,5 ha, a legkisebb támogatható terület 1 ha.
- 2) Támogatás kizárólag támogatásra jogosult szántó, illetve gyepterületre igényelhető.
- 3) Támogatás nem vehető igénybe már meglévő, MePAR-ban lehatárolt HMKÁ2 védett területen (vizes élőhelyként és tözeglápos területként lehatárolt elem).
- 4) A felhívás keretében létrehozott vizes élőhely akkor támogatható, ha az megfelel a HMKÁ 8 kis vizes élőhely előírásainak és lehatárolásra kerül a MePAR-ban. **HMKÁ 8. „kis vizes élőhely”** szerinti terület abban az esetben fogadható el, ha
 - a) vízborítottsággal rendelkezik, vagy vízjárta terület, vagy vízvisszatartásra használják,
 - b) nem minősül kis tónak, halastónak vagy víztározónak,
 - c) medre nem lehet bélelt vagy szilárd burkolatú,
 - d) üde lágyszárú növényzet, illetve part menti vegetációra jellemző növényfajok jelenlétét mutatja, és
 - e) minimum 5000 négyzetméter területű.
- 5) Kis vizes élőhelyként és támogatható területként való lehatárolás feltétele, hogy a kialakított élőhely olyan mezőgazdasági táblával érintkezzen, mely a kérelmezett tábla (táblák) része, valamint a területe nem haladhatja meg a kérelmezett tábla (táblák) területének 50%-át.
- 6) A vizes élőhely MePAR-ban történő lehatárolása a kedvezményezett 1. célterület szerint benyújtott kifizetési kérelme alapján változásvezetéssel történik (lásd: fogalomtár).
- 7) **A tevékenységtípus vonatkozásában abban az esetben jogosult támogatásra a kedvezményezett, ha a beruházás kapcsán a támogatási kérelemhez csatolja a működési területtel érintett vízügyi igazgatóság, 6. melléklet szerinti támogató nyilatkozatát.** A támogató nyilatkozat nem lehet az adott támogatási kérelem benyújtási szakasz első napjához képest 30 napnál régebbi, valamint a nyilatkozat dátuma legkésőbb a támogatási kérelemmel kapcsolatos hiánypótlás benyújtásának dátuma lehet.
- 8) A megvalósítás évében a legeltetés tilos.
- 9) A területen lévő természetes mélyületekben összegyűlő víz megtartását biztosítani kell, amelynek érdekében a lefolyást akadályozó minimális mértékű területalakítás elfogadható. Lefolyást akadályozó minimális mértékű területalakításnak tekinthető az átművelhető vápa kialakítása, a mezőgazdasági földutak térszintjének emelése, kis bolygatással kialakítható, átművelhető töltések kialakítása. A minimális mértékű beavatkozással kialakított szintkülönbség nem haladhatja meg a ±30 cm-t a környező terepszinthez képest.
- 10) A parti sáv megőrzéséről, védelméről gondoskodni kell. Felhívjuk a figyelmet, hogy a parti sávot a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 24. § (5) rendelkezésére figyelemmel kell kialakítani, melynek értelmében a folyók, patakok, kisvízfolyások, belvíz- és öntözőcsatornák, tavak, tározók, holtágak parti sávját, továbbá az árvízvédelmi létesítmények védősávját úgy kell használni, hogy azt a meder, illetve létesítmény tulajdonosa (használója) a karbantartási munkák, mérések esetenkénti ellátása céljából a feladataihoz szükséges mértékben, illetve védekezési célból akadálytalanul igénybe vehesse. Ez csak oly módon biztosítható, hogy a parti sávban, illetve az árvízvédelmi létesítmények védősávjában nem telepíthető állókultúra (cserje, fa), illetve nem

helyezhetőek el rajta tartósan építési- és terítés anyagok. A parti sáv, illetve az árvízvédelmi létesítmények védősávja szélességéről a működési területtel érintett vízügyi igazgatóság 6. melléklet szerinti nyilatkozatát a támogatási kérelemhez kell csatolni.

- 11) Szántó művelésű terület esetében a vizes élőhely körül legalább 5 méter széles pufferzónát kell kialakítani, amely hozzámérhető a vizes élőhelyhez.
- 12) A vizes élőhely körül kialakított pufferzóna területén a talajfelszín megsértésével járó gépi munkavégzés március 1. és augusztus 31. között nem végezhető.
- 13) A vizes élőhely és a körülötte kialakított pufferzóna területén növényvédőszer használata tilos.
- 14) A 13) bekezdésben előírtak ellenőrzése céljából a kedvezményezett az elvégzett növényvédőszeres kezeléseket köteles a gazdálkodási naplóban rögzíteni, mely a helyszíni ellenőrzés során kerül ellenőrzésre.
- 15) A spontán megjelenő, vízhez kötődő természetes vegetáció megtelepedését elő kell segíteni.
- 16) A KET területén mesterséges mélyedések kialakítása, talajréteg eltávolítása tilos.
- 17) A vízjogi engedéllyel történő ökológiai vízhasználat, valamint a területi vízügyi igazgatósággal kötött megállapodás alapján ökológiai célú vízpótlás megengedett.
- 18) A természetes módon megjelent vagy oda juttatott víz nem vezethető el, az csak természetes elszívárgás és elpárolgás útján tűnhet el. A vizes élőhely és a megtartott víz nem szolgálhat öntözési célú víztározóként.
- 19) A vizes élőhely fenntartását 5 évig kell biztosítani.

Ha a kedvezményezett nem igényel támogatást a 2. célterület szerinti fenntartási tevékenységre, abban az esetben is be kell tartani a teljes fenntartási időszak alatt a 2. célterület valamennyi tevékenységtípusának előírásait. Ennek megfelelően a 2. célterülethez fűződő jogkövetkezményeket abban az esetben is alkalmazni kell, ha a kedvezményezett kizárólag az 1. célterület kapcsán igényel támogatást.

3.3.3.2. 2. célterület: Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása

a) Újonnan kialakított füves, cserjés sávok fenntartása

Füves sávra vonatkozó fenntartási előírások:

- 1) A füves sávot tilos legeltetni a fenntartási időszak során.
- 2) A füves sáv kaszálását vagy szárazúzását legalább évente egy alkalommal szükséges elvégezni.
- 3) A kaszálás vagy szárazúzás legkorábbi időpontja június 15. napja.
- 4) Madárbarát kaszálás alkalmazása kötelező. Szárazúzás során be kell tartani a kaszálásra vonatkozó feltételeket.
- 5) Szársértős (szársértő görgőkkel rendelkező) kasza alkalmazása nem megengedett.
- 6) A kaszálás során a tarlót legalább 10 cm magasan kell hagyni.
- 7) A füves cserjés sáv két oldalának kaszálása vagy szárazúzása között legalább 10 nap kell, hogy elteljen.
- 8) Vízzel telített talajon a gépi munkavégzés tilos.
- 9) Belvíz/idozszakos vízállás vagy vízpótlásból eredő vízborítás levezetése tilos, melynek területe az adott kultúra kiterjedésébe beleszámítható.
- 10) A kedvezményezettnek lehetősége van vízjogi engedéllyel történő ökológiai vízpótlásra. A vízjogi engedély eredeti példányát az agrártámogatási jogviszony megszűnését követő tizedik év végéig meg kell őrizni és a helyszíni vizsgálat során rendelkezésre kell bocsátani.
- 11) Napnyugtától napkeltéig a gépi munkavégzés tilos.
- 12) A füves sáv felszínének károsítása tilos.
- 13) A füves sáv felülvetése a fenntartási időszak alatt megengedett a telepítésnél engedélyezett fajokkal. A füves sáv felülvetése kizárólag forgatás nélküli, minimalizált talajbolygatással járó talajművelési módszerrel (teljes talajelőkészítés mellőzése mellett) valósítható meg vegetációs időszakon kívül. Elfogadott felülvetési módszerek: direkt vetőgép használata, gyomfészű vagy fűborona használata, illetve könnyű tárcsa használata.

Cserjés sávra vonatkozó fenntartási előírások:

- 14) A cserjés sáv fenntartását - az alkalmazott pótlásokat is beleszámítva - úgy kell elvégezni, hogy biztosítva legyen az elültetett cserjék legalább 75 %-ának sikeres megmaradása, és azok akadálymentes továbbfejlődése.
- 15) A cserjés sáv megfelelő fejlődésének biztosítása érdekében a telepített cserjék körül június 15-e után akkor kerülhet sor az ápoló kaszálás elvégzésére, ha az a cserjenövekedést és a cserjesáv kialakítását nem akadályozza.
- 16) A cserjés sávot tilos kivágni, továbbá március 1. és augusztus 31. között metszeni vagy egyéb módon csonkítani.
- 17) Az intenzíven terjedő idegenhonos cserje- és fajok egyedeit az irtást követően a területről kötelező eltávolítani, úgy, hogy a telepített cserjés sávban az e fajokból álló idegenhonos borítás ne haladja meg az 1%-ot.

b) Újonnan kialakított vizes élőhely fenntartása

- 1) A vizes élőhelyet a fenntartási időszakban kaszálással, illetve legeltetéssel kell hasznosítani. Ha szükséges, a tisztító szárazzás is megengedett.
- 2) Belvíz/idozszakos vízállás vagy vízpótlásból eredő vízborítás levezetése tilos, melynek területe az adott kultúra kiterjedésébe beleszámítható.
- 3) **A vízjogi engedéllyel történő ökológiai vízhasználat, valamint a területi vízügyi igazgatósággal kötött megállapodás alapján ökológiai célú vízpótlás megengedett.** A vízjogi engedély vagy a területi vízügyi igazgatósággal kötött megállapodás eredeti példányát az agrártámogatási jogviszony megszűnését követő tizedik év végéig meg kell őrizni és a helyszíni ellenőrzés során rendelkezésre kell bocsátani.
- 4) A természetes módon vagy ökológiai célú vízpótlás útján keletkezett víztöbblet nem vezethető el, az csak a természetes elszívargás és elpárolgás útján tűnhet el. A vizes élőhely és a megtartott víz nem szolgálhat öntözési célú víztározóként.
- 5) A fenntartás alatt tilos műtrágya, szerves trágya és növényvédőszer alkalmazása.
- 6) Tápanyag-utánpótlás csak a legelő állatok által elhullajtott ürületekből származhat, trágya kiszórása tilos.
- 7) Legeltetni, és gépi munkavégzést folytatni csak megfelelően száraz talajviszonyok mellett lehet.
- 8) A tábla területének legalább 5, legfeljebb 10%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni. A kaszátlan területek minimális szélessége 6 m.
- 9) Napnyugtától napkeltéig a gépi munkavégzés tilos.
- 10) Madárbarát kaszálás alkalmazása kötelező. Szárazzás során be kell tartani a kaszálásra vonatkozó feltételeket.
- 11) Szársértős (szársértő görgőkkel rendelkező) kasza alkalmazása nem megengedett.
- 12) A kaszálás során legalább 10 cm magas tarlót kell hagyni. A pufferzónában - ahol nem a takarmány előállítás az elsődleges cél - legalább 15 cm magas tarlót kell hagyni.
- 13) A kaszálás során bálázó silófólia alkalmazása tilos.
- 14) Gyepterületen a szálas takarmány a kaszálást követően legfeljebb 30 napig tárolható.
- 15) A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín károsítása tilos.
- 16) Fokozottan védett, földön fészkelő madarak fészkeinek, fiókáinak felfedezése esetén azt haladéktalanul jelenteni kell a működési területe szerint érintett NPI-nek. A megtalált fészkek körül legalább 1 ha védőzóna kialakítása szükséges.
- 17) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén villanypásztor, kerítés, karám csak a működési területe szerint érintett NPI előzetes írásos nyilatkozata alapján létesíthető, illetve alkalmazható.
- 18) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén a kaszálás vagy a szárazzás megkezdése előtt legalább 5 munkanappal a tevékenység pontos helyét és tervezett kezdési időpontját a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően be kell jelenteni. A bejelentések adatait a Kincstár a bejelentést követő első munkanapon elektronikus úton átadja a területileg illetékes NPI-nek.
- 19) Ha a terület legeltetéssel kerül hasznosításra, kötelező betartani az alábbi előírásokat:
 - i. Gyepkímélő legeltetés szükséges az alul- és túllegeltetés elkerülése érdekében. Ezen előírás nem teljesül, ha:

- a) alul legeltetés miatt a vizsgált tábla esetében a földterületen 50 db/hektárt meghaladó mértékben található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek magassága meghaladja az 1 métert, és amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre, vagy
 - b) túllegeltetés következtében az állományalkotó fűfélék rövidre rágása és taposása következtében a gyepterületen kiritkul, és a talajfelszín legalább 40%-ban fedetlenné válik az érintett táblán.
- ii. A gyepterületen csak szarvasmarha, juh, kecske, szamár, ló, őszvér és bivaly legeltethető.

3.3.4. Gazdálkodási naplóval kapcsolatos kötelezettségek

- 1) A kedvezményezett a kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében
 - a kötelezettségvállalással érintett táblák területén elvégzett tevékenységekről,
 - a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak teljes időtartamát érintően,
 - a telepítés/ültetés megkezdésétől a fenntartási időszak utolsó év december 31. napjáig tartó időszakra vonatkozóan,
 - figyelembe véve a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 30. § (7) pontjának rendelkezéseit, papír alapon vagy elektronikus úton,
 - folyamatosan,
 - a valóságnak megfelelő adattartalommal,
 - az intézkedésben való részvétel megjelölésével,
 - a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) honlapján közleményben közzétett kitöltési segédlet és útmutató szerint
 köteles gazdálkodási naplót vezetni.
- 2) Naplóvezetési kötelezettség teljesítésének szempontjából a tárgyévi egységes kérelem rendelet szerinti gazdálkodási napló fogadható el.
- 3) A gazdálkodási napló eredeti példányát – amely lehet papír formátumú, illetve elektronikus alapú – az agrártámogatási jogviszony megszűnését követő tizedik év végéig meg kell őrizni.
- 4) A kedvezményezettnek a helyszíni ellenőrzés során lehetővé kell tennie a gazdálkodási napló ellenőrzését, valamint az abban szereplő adatok alátámasztására szolgáló számláknak és bizonylatoknak a vizsgálatát.

3.3.5. A kérelem vizsgálata

- 1) A támogatás jogosultsági és tartalmi feltételeinek vizsgálata adminisztratív ellenőrzés, illetve helyszíni vizsgálat alapján történik a KAP törvény, a KAP Vhr. és az egységes kérelem rendelet előírásai szerint, amelybe a Kincstár a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján más szervezet is bevonhat. Az ellenőrzésekre az adott évi egységes kérelem vonatkozó rendelkezései alkalmazandók, de a támogatott területek a kifizetési kérelem meglététől, illetve annak tartalmától függetlenül is ellenőrzésre kerülhetnek.
- 2) Helyszíni vizsgálat vagy távérzékeléses ellenőrzés során a KET tekintetében használt tolerancia (mérési tűréshatár) értéke egyenlő a támogatott KET kerületének 1 méterrel létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt.
- 3) A Kincstár a helyszíni ellenőrzés során a vizsgált évre/évekre és az adott év/évek minden napjára vonatkozóan ellenőrzi a jogszerű földhasználatot.
- 4) A helyszíni vizsgálat során a kedvezményezettnek a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt a jogosultsági feltételek és a kötelezettségvállalások teljesítését igazoló valamennyi dokumentumnak (különös tekintettel a gazdálkodási naplóra) rendelkezésre kell állnia, és a kedvezményezett ezen dokumentumokat az agrártámogatási jogviszony megszűnését követően legalább 10 évig köteles megőrizni. A kedvezményezettnek a helyszíni vizsgálat során lehetővé kell tennie a támogatás feltételeinek teljes körű ellenőrzését az adott gazdálkodási évre és művelet végrehajtásának korábbi éveire vonatkozóan egyaránt.
- 5) A helyszíni ellenőrzés a gazdálkodási napló eredeti példányában foglaltakat is figyelembe veszi.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Megkezdett művelet abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnak, és a felhívásban, valamint mellékleteiben meghatározott feltételeknek megfelel.

A művelet megvalósítását a támogatási kérelemmel érintett benyújtási szakasz első napját megelőző legkorábban 30. napon a kedvezményezett saját felelősségre megkezdheti, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikailag befejezett akkor, amikor az agrártámogatási jogviszony keretében a támogatott tevékenységeket a felhívásban és a támogatási okiratban meghatározottak szerint elvégezték. A támogatott tevékenységtípusok fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF tartalmazza. A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezett az 1. célterület kapcsán a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli akkor is, ha a 2. célterület szerinti „Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását segítő nem termelő beruházások fenntartása” tevékenységre nem igényelt támogatást.

A fenntartási kötelezettség időtartama az 1. célterülethez kapcsolódóan a művelet megvalósítás napjától a művelet megvalósításának évét követő 5. év december 31. napjáig tart.

A kedvezményezett az 1. célterület szerinti tevékenység befejezésétől számított 5 évig a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91.§-ában foglaltaknak.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A felhívás esetében művelet szinten nem releváns.

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elérendő célértéket meghatároznia. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató (egység: hektár vagy folyóméter)	Kimenetimutató értéke
RD21_G04_LCI_73 Agro-ökológiai nem termelő beruházások	R26. Természeti erőforrásokhoz kapcsolódó beruházások: A KAP keretében a természeti erőforrások védelméhez kapcsolódó, termelő- és nem termelő beruházásokra vonatkozó támogatásban részesülő gazdaságok aránya	1,2%	O.21 A támogatásban részesülő, a gazdaságon belüli nem termelő beruházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	13775
	R.32 A biológiai sokféleséggel kapcsolatos beruházások: A KAP keretében a biológiai sokféleséghez hozzájáruló beruházás támogatásban részesülő gazdaságok aránya	1,02 %		
RD22_G05_LCP_70 Agro-ökológiai földhasználat váltást ösztönző kifizetés	R.12 Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás javítására tett támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású terület (UAA) aránya	21,51 %	O.14 A környezetvédelmi vagy éghajlattal kapcsolatos, a kötelező előírásokon túli kötelezettségvállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	11384

RD22_G05_LCP _70 Agro- ökológiai földhasznál at váltást ösztönző kifizetés	R.14PR Szén-dioxid- tárolás talajban és biomasszában: A kibocsátás csökkentésére, vagy a szén-dioxid- tárolás fenntartására vagy növelésére tett támogatott kötelezettségvállal ásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya (beleértve a következőket: állandó gyepterület, állandó kultúrák állandó növénytakaróval, vizes élőhelyeken és tőzeglápokon található mezőgazdasági földterület)	21,14 %	O.14 A környezetvéd elmi vagy éghajlattal kapcsolatos, a kötelező előírásokon túli kötelezettség vállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	11384
RD22_G05_LCP _70 Agro- ökológiai földhasznál at váltást ösztönző kifizetés	R.19 Talajjavítás és - védelem: A talajgazdálkodás számára előnyös, a talajminőség és a talajbióta javítására tett támogatott kötelezettségvállal ásokkal (mint például a talajművelés csökkentése, a talaj növényi kultúrákkal történő borítása, továbbá a vetésforgó, többek között hüvelyes növényekkel) érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya	30,48%	O.14 A környezetvéd elmi vagy éghajlattal kapcsolatos, a kötelező előírásokon túli kötelezettség vállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	11384
RD22_G05_LCP _70 Agro- ökológiai földhasznál at váltást ösztönző kifizetés	R.21PR A vízminőség védelme: A víztestek minőségére vonatkozó támogatott kötelezettségvállal ásokkal érintett	25,24%	O.14 A környezetvéd elmi vagy éghajlattal kapcsolatos, a kötelező előírásokon túli	11384

	mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya		kötelezettség vállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	
RD22_G05_LCP _70 Agro- ökológiai földhaszná- lat váltást ösztönző kifizetés	R.31PR Élőhelyek és fajok védelme: A biológiai sokféleség megőrzésének vagy helyreállításának támogatására irányuló támogatott kötelezettségvállal- ásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya, a magas természeti értékű gazdálkodási gyakorlatokat is beleértve	29,95 %	O.14 A környezetvéd elem vagy az éghajlatválto- zás területéhez kapcsolódó, a kötelező előírásokon túli kötelezettség vállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	11384
RD22_G05_LCP _70 Agro- ökológiai földhaszná- lat váltást ösztönző kifizetés	R.34PR A tájképi elemek megőrzése: A tájképi elemek – a sövényeket és fákat is beleértve – kezelésére tett támogatott kötelezettségvállal- ásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya	0,49 %	O.14 A környezetvéd elem vagy az éghajlatválto- zás területéhez kapcsolódó, a kötelező előírásokon túli kötelezettség vállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma	11384

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre hívhatja fel.

7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok

Támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek.

1. Nem hiánypótlatható jogosultsági feltétel:

- a) a kedvezményezettnek átlátható szervezetnek kell minősülnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

Amennyiben a 7.2 pont 1. a) alpont szerint a támogatási kérelem nem felel meg a nem hiánypótlatható jogosultsági feltételnek, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótlatható jogosultsági feltételek:

- a) 13.1.1 fejezetben meghatározott hiánypótlatható dokumentumok.

Amennyiben a hiánypótlatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Ugyanazon tárgykörben hiánypótlásra csak egyszer van lehetőség.

3. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a 2. mellékletben meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **30 pontot**, **valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**.

A 2. célterület vonatkozásában nem kerülnek megállapításra tartalmi értékelési szempontok, a támogatásra kizárólag az 1. célterület alapján a nem termelő beruházások keretében megvalósult újonnan létrehozott élőhelyek területe jogosult.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **egységköltség** alapú átalány formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

A támogatás összegét a Kincstár euróban állapítja meg és forintban folyósítja.

Az 1. célterület esetében az euró/forint átváltási aránya annak az évnek január 1. napján fennálló Európai Központi Bank középárfolyama szerint kerül meghatározásra, amely év során a támogatás odaítélésére vonatkozó döntést meghozták.

A 2. célterület esetében az euró/forint átváltási arány a kifizetési kérelem benyújtási évének január 1. napján érvényes Európai Központi Bank által rögzített árfolyamon kerül meghatározásra.

8.2. Igényelhető támogatás

A támogatási összegek az ország teljes területére egységesen kerülnek meghatározásra.

Az egységköltség alapú átalány támogatási összegeket az alábbi táblázat tartalmazza:

1. <u>célterület – Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása</u>	Egységköltség
a) Fűves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken	
- Táblák ökológiai határsávjában	514 EUR/100 fm
- Táblákon belül a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon	514 EUR/100 fm
b) Vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével	958 EUR/ha

2. célterület – Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása	Egységköltség
a) Újonnan kialakított fűves, cserjés sávok fenntartása szántóterületeken	109 EUR/100 fm/év
b) Újonnan kialakított vizes élőhely fenntartása	911 EUR/ha/év

A táblázatban feltüntetett összegek a jogosult költségek 100%-os támogatását tartalmazzák.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege támogatási kérelmenként legfeljebb 100 millió Ft.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

- 1) A kifizetési kérelem benyújtására az adott évi egységes kérelem benyújtási időszakban, **az egységes kérelem keretében** van lehetőség, az egységes kérelem rendeletben meghatározott feltételek szerint.
- 2) Kifizetési kérelmet az nyújthat be, aki:
 - támogatási okirattal rendelkezik vagy
 - támogatási kérelmet nyújtott be, amelyre nem rendelkezik sem véglegessé vált támogatási okirattal, sem véglegessé vált elutasító döntéssel, azonban a benyújtott támogatási kérelme szerinti tevékenységet megvalósította és megfelel a felhívásban foglalt jogosultsági feltételeknek, vagy
 - a kötelezettség átadására vagy jogutódlásra irányuló kérelemben a kötelezettség átvevőjeként szerepel, de végleges támogatási döntéssel még nem rendelkezik.

Ezekben az esetekben is a valóságnak megfelelően kell a kifizetési igénylést benyújtani.

- 3) A támogatási jogosultságnak történő megfelelés, illetve a támogatási okirat kibocsátása önmagában nem eredményezi a támogatás kifizetését. A kifizetés kizárólag kifizetési kérelem benyújtásával igényelhető.
- 4) A kedvezményezett a kifizetést
 - az 1. célterület („Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása”) esetében a művelet fizikai befejezését követően egy alkalommal,
 - a 2. célterület („Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása”) esetében a beruházás évét követő évtől évente
 jogosult igényelni. A kifizetési kérelem az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidőn belül nyújtható be.
- 5) A kifizetési kérelem benyújtására és elbírálására az (EU) 2021/2116 rendelet, az (EU) 2021/2115 rendelet és a tárgyévi egységes kérelem rendelet rendelkezései alkalmazandók.
- 6) Az 1. célterület („Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása”) esetén kifizetési kérelmet egyszer, a támogatási okiratban vagy annak hiányában a támogatási kérelemben szereplő összes igényelt terület vonatkozásában a művelet fizikai befejezését követő első egységes kérelem keretén belül lehet benyújtani. Ha a kifizetési kérelem egynél több alkalommal kerül benyújtásra, úgy minden további kifizetési kérelem visszautasításra kerül.
- 7) Az 1. célterületre („Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása”) vonatkozó kifizetési kérelem elutasítása esetén a 2. célterület alapján nem teljesíthető kifizetés.
- 8) Amennyiben a kedvezményezett egy évben nem nyújt be kifizetési kérelmet, úgy arra az évre vonatkozóan nem részesül kifizetésben, a vállalt kötelezettségei azonban az adott évben is fennállnak. A Kincstár ezen esetekben is vizsgálhatja a kötelezettségek betartását.
- 9) A kifizetési kérelemhez mellékelni kell – amennyiben az releváns - az 1. célterület esetében a működési területe szerint érintett NPI módosító támogató nyilatkozatot.
- 10) A támogatás a támogatásra vonatkozó adminisztratív ellenőrzések, a keresztellenőrzések, a helyszíni ellenőrzések lefolytatása után – az esetlegesen megállapított levonások figyelembevételével – kifizetési igénylésenként egy összegben kerül kifizetésre a kedvezményezett KNYR-ben nyilvántartott fizetési számlájára.
- 11) A támogatás kifizetéséről csak – a jogosultságot megállapító végleges támogatási okirat alapján – a benyújtott kifizetési kérelem elbírálását követően hozható döntés.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1 Általános jogkövetkezmények

- 1) A 3.3.2. fejezet 1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott előírások be nem tartása esetén a vonatkozó jogszabályok által meghatározott jogkövetkezményt kell alkalmazni.
- 2) Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a gazdálkodási napló vezetésére vonatkozó kötelezettségnek, akkor az adott évi támogatási összeg 20%-kal csökkentve kerül kifizetésre. Amennyiben a kedvezményezett a 2. célterület szerint nem igényelt támogatást és megállapítást nyer, hogy nem tesz eleget a gazdálkodási napló vezetésére vonatkozó kötelezettségnek, akkor a már kifizetett támogatás 20%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni.
- 3) Ha a kedvezményezett a gazdálkodási naplót hiányosan, nem valós adattartalommal, nem megfelelő formában vagy nem folyamatosan vezeti, vagy a tevékenységet nem rögzíti a megadott határidőben, úgy az érintett évre jutó támogatási összeg 5%-ára nem jogosult. Ha kedvezményezett a 2. célterület szerint nem igényelt támogatást és megállapítást nyer, hogy a gazdálkodási naplót hiányosan vagy nem valós adattartalommal vagy nem megfelelő formában, vagy nem folyamatosan vezeti, vagy a tevékenységet nem rögzíti a megadott határidőben, úgy a már kifizetett támogatás 5%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni.
- 4) Ha a kedvezményezett nem tudja a KET támogatott méretével megegyező mértékben igazolni a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartamból, valamint a fenntartási időszakból már eltelt év(ek) és az adott év teljes időtartamára a jogszerű földhasználatot, akkor az adott célterületi KET vagy annak egy része a műveletből kizárásra kerül és a területre vonatkozóan már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

- 5) Ha a helyszíni ellenőrzés, adategyeztetés, továbbá a támogatási vagy kifizetési kérelmekhez kapcsolódó egyéb eljárások során megállapításra kerül, hogy a KET-et csökkenteni szükséges, a Kincstár a földterület intézkedésből történő teljes vagy részleges kizárása iránti eljárást indít.
- 6) Az 5) pontban foglalt részleges kizárási eljárást nem kell lefolytatni, ha azon földrészek, amelyeken a kedvezményezett jogszerű földhasználattal rendelkezik, elhelyezkedésüket illetően teljes egészében lefedik a KET tekintetében használt mérési tőrés határral azonos területet.
- 7) Részleges kizárás esetén a Kincstár meghatározza a műveletből kizárt földterületet, valamint a kizárás következtében lecsökkent földterületet beazonosító EOVS koordinátákat, és döntéséről értesíti a kedvezményezettet.
- 8) Az 5)-7) pontok alapján a műveletből kizárt területre kifizetett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, továbbá a kizárással érintett terület támogatási jogosultsága megszűnik. A jogosulatlanul igénybe vett támogatási összeg visszafizetése teljesíthető az adott gazdálkodási év támogatási összegéből történő levonással.
- 9) Ha a kedvezményezett a 2. célterület esetén jogosult támogatásra és a 9.1. pont 8) alpont szerint egy évben nem nyújt be kifizetési kérelmet, emellett a vállalt kötelezettségeit sem teljesíti az adott évben, akkor a 2. célterülethez fűződő tárgyévi jogkövetkezmények szankciójának mértékét a már kifizetett támogatásból a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni.
- 10) Ha a kedvezményezett a 2. célterület esetében jogosult támogatásra és
 - kettőnél több alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet, vagy
 - kettőnél több alkalommal a kifizetési kérelme elutasításra kerül, vagy
 - legalább egy alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet és legalább egy alkalommal kifizetési kérelme elutasításra kerül,
 akkor a teljes támogatott terület a művelet támogatási időszakának lejártáig kizárásra kerül a támogatásból és a teljes támogatott területre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlan igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
- 11) Ha a kedvezményezett a 2. célterület esetében jogosult támogatásra és egy adott KET-re vonatkozóan
 - kettőnél több alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet, vagy
 - kettőnél több alkalommal a KET valamennyi táblája elutasításra kerül, vagy
 - legalább egy alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet és legalább egy alkalommal a KET valamennyi táblája elutasításra kerül,
 akkor az adott KET a támogatásból a művelet támogatási időszakának lejáratáig kizárásra kerül és a KET vonatkozásában már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
- 12) A területeltérésre, valamint a szankciók halmozódására vonatkozóan a tárgyévi egységes kérelemre vonatkozó rendeletet kell alapul venni.
- 13) A műveletek szerinti nem teljesítés nem jár hátrányos jogkövetkezménnyel, ha a kedvezményezett vis maior bejelentéssel élt a Kincstár felé az arra rendszeresített formanyomtatványon és a vis maior esemény elismerésre került.
- 14) Felhívjuk a figyelmet, hogy ha a támogatási okirat módosításra kerül és a módosításban részlegesen kizárásra, vagy visszavonásra kerül egy KET, akkor a módosított támogatási okirat alapján a kedvezményezettnek felül kell vizsgálni a korábbi támogatási okirat alapján benyújtott kifizetési kérelmet, és ha szükséges, módosítania kell azt.
- 15) Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat-nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

Ha a kedvezményezett nem igényel támogatást a 2. célterület szerinti fenntartási tevékenységre, abban az esetben is be kell tartani a teljes fenntartási időszak alatt a 2. célterület előírásait. Ennek megfelelően a 2. célterülethez fűződő jogkövetkezmények abban az esetben is relevánsak, ha a kedvezményezett kizárólag az 1. célterület kapcsán igényel támogatást.

1. célterület: Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások megvalósítása

a) Fűves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken

A kedvezményezett nem jogosult a jóváhagyott támogatás 15%-ára, vagy a már kifizetett támogatás 15%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni, ha

- 1) a cserjés sávra vonatkozó telepítést, pótlást vagy fenntartást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 2) természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén a fűves, cserjés sávot a működési területe szerint érintett NPI támogató nyilatkozatával nem megegyező módon valósítja meg,
- 3) a telepített cserjék megeredésének időtartamában a vadragás elleni védelmet nem biztosította vagy nem a működési területe szerint érintett NPI által jóváhagyott eszközzel biztosította,
- 4) a telepített cserjés sáv szélessége és/vagy hosszúsága és/vagy az alkalmazott sortáv és/vagy a tőtáv nem éri el a felhívás szerinti határértékeket,
- 5) a fűves sáv telepítését nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 6) a telepített fűves sáv nem éri el a felhívás szerint elvárt hosszúságot és/vagy szélességet,
- 7) nem rendelkezik a cserjés sáv és a fűves sáv esetében a telepített fajokról származás igazolással,
- 8) a fenntartási időszakra vonatkozó helyreállítási kötelezettségének nem tesz eleget.

b) Vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével

A kedvezményezett nem jogosult a jóváhagyott támogatás 15%-ára, vagy a már kifizetett támogatás 15%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni, ha

- 1) a vizes élőhelyet nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 2) a legeltetési tilalommal kapcsolatos célterületi előírásokat nem tartja be,
- 3) a területen lévő, szántóföldi és gyepterületre alkalmatlan természetes mélyületekben összegyűlő víz megtartását nem biztosítja,
- 4) parti sáv megőrzését, védelmét nem valósítja meg,
- 5) a pufferzóna kialakításával kapcsolatos célterületi előírásokat nem tartja be,
- 6) a spontán megjelenő, vízhez kötődő természetes vegetáció megtelepedését elősegítő célterületi előírást nem tartja be,
- 7) mesterséges mélyedést alakít ki, talajréteget távolít el.

2. célterület: Természetközeli- és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő nem termelő beruházások fenntartása

a) Újonnan kialakított fűves, cserjés sávok fenntartása

A kedvezményezett nem jogosult a jóváhagyott támogatás 15%-ára, vagy a már kifizetett támogatás 15%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni, ha a fenntartási időszakban:

- 1) a gépi munkavégzésre vonatkozó előírásokat nem tartja be,
- 2) a fűves sáv esetén a kaszálást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 3) a fűves sáv esetén a legeltetési tilalommal kapcsolatos előírásokat nem tartja be,
- 4) a fűves sávra vonatkozóan a gypfelszínt károsítja,
- 5) a fűves sávra vonatkozóan a vízvisszatartást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 6) a fűves sávra vonatkozó felületetést/fenntartást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 7) a cserjés sávra vonatkozó fenntartást – beleszámítva a pótlást - nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 8) a cserjés sávra vonatkozóan az invazív cserje- és fajok egyedeit az irtást követően nem a célterület előírásainak megfelelően kezeli,
- 9) a cserjés sávra vonatkozóan nem tartja be a kivágás, metszés és csonkításra vonatkozó előírásokat,

10) a fenntartási időszakra vonatkozó helyreállítási kötelezettségének nem tesz eleget.

b) Újonnan kialakított vizes élőhely fenntartása

A kedvezményezett nem jogosult a jóváhagyott támogatás 15%-ára, vagy a már kifizetett támogatás 15%-át a jogosulatlan igénybevétel szabályai szerint köteles visszafizetni, ha a fenntartási időszakban:

- 1) a kaszálást/legeltetést/ tápanyag utánpótlást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg -,
- 2) a vízvisszatartást nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 3) műtrágyát és/vagy növényvédőszer alkalmaz,
- 4) a gépi munkavégzésre vonatkozó előírásokat nem tartja be,
- 5) a lekaszált szálas takarmány tárolását nem a célterület előírásainak megfelelően valósítja meg,
- 6) a támogatással érintett egybefüggő területen a gyepfelszínt károsítja,
- 7) fokozottan védett, földön fészkelő madarak fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén nem a célterület előírásainak megfelelően jár el,
- 8) természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén nem tesz eleget a kaszálás (szárazítás) bejelentési kötelezettségnek,
- 9) természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, Natura 2000 és MTÉT területek esetén a villanypásztor, kerítés, karám létesítését a működési területe szerint érintett NPI támogató nyilatkozatával nem megegyező módon valósítja meg,
- 10) a fenntartási időszakra vonatkozó helyreállítási kötelezettségeinek nem tesz eleget.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Kötelezettségátadás, jogutódlás

11.1.1. Közös szabályok

- 1) A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény 32-33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49-51. §-ában és az ÁÚF 12. pontjában foglaltak irányadók a felhívás e fejezetében meghatározott eltérésekkel.
- 2) Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.
- 3) A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy a felhívásban meghatározott feltételeknek.
- 4) A kötelezettség átvállalója, valamint a jogutód a KET-re korábban megállapított összes meg nem felelést is átvállalja.
- 5) Kötelezettségátadás és jogutódlás esetén
 - a) KET-nél kisebb területet átvállalni nem lehet,
 - b) több KET átadását is lehet kérelmezni,
 - c) egy KET-hez kapcsolódó jogosultságokat és kötelezettségeket csak egy kedvezményezett vehet át,
 - d) tevékenységtípus váltására nincs lehetőség,
 - e) az átvállalónak és a jogutódnak is meg kell felelnie a földhasználati kategóriára vonatkozó feltételeknek,
 - f) sem a kötelezettség átvállalója, sem a jogutód nem lehet olyan földhasználó, aki kedvezményezett volt a felhívás alapján, de valamely adminisztratív ellenőrzés vagy helyszíni vizsgálat megállapításai alapján a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartamra, valamint a fenntartási időszakra vonatkozóan a kötelezettségátadásra irányuló kérelemben vagy a jogutódlásra irányuló kérelemben szereplő KET által érintett tevékenységtípusból vagy

az egész intézkedésből kizárásra került.

- 6) A kötelezettségátadás és jogutódlás esetén a jogosultsági feltétek vizsgálatakor a támogatási kérelmek újrapontozására nem kerül sor.
- 7) A kötelezettség átvállalójának/jogutódnak a kérelmet elektronikusan, a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon kell benyújtania.
- 8) A kötelezettségátadásra vagy jogutódlásra irányuló kérelem alapján – amely csak a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időszakának, valamint a fenntartási időszak hátralévő időtartamára vonatkozhat – a támogatási okirat módosításra kerül.
- 9) A kötelezettségátadás – a jogutódlás és a vis maior esetek kivételével – csak teljes évre vonatkozhat.
- 10) A kötelezettségátadásra irányuló kérelmet és annak a kötelezettség átadója általi jóváhagyására vonatkozó nyilatkozatot – a jogutódlás és a vis maior esetek kivételével – a tárgyév vonatkozásában a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszakának utolsó napjáig lehet benyújtani.

11.1.2. Kötelezettségátadás különös szabályai

- 1) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartama, valamint a fenntartási időszak alatt egy KET-hez kapcsolódó kötelezettséget – a vis maior esetek kivételével – legfeljebb egyszer lehet átadni.
- 2) Egy adott év vonatkozásában – a vis maior esetek kivételével – egy átvállaló egy alkalommal nyújthat be kötelezettségátadásra irányuló kérelmet, valamint egy kedvezményezett egy alkalommal nyújthatja be a kötelezettség átvételének jóváhagyására irányuló nyilatkozatot.
- 3) Kötelezettségátadás esetén a kötelezettség átadójának a műveletben fennmaradó területei vonatkozásában meg kell felelnie az adott tevékenységtípusra vonatkozó feltételeknek. Ha a fennmaradó terület tevékenységtípusonként meghatározott minimum területnagyságot vagy hosszt nem éri el, akkor a műveletből kizárásra kerül és –vis maior esetek kivételével – a területre vonatkozóan már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
- 4) A kötelezettségátadás tárgyában hozott döntés véglegessé válásától függetlenül az átvállalónak az átvállalt területek vonatkozásában a kötelezettségátadásra irányuló kérelemben foglalt területi adatoknak megfelelően kell benyújtania az adott évi kifizetési kérelmet.
- 5) Az átadónak biztosítania kell az átvállaló részére a kötelezettségek átadás előtti időszak alatti teljesítését igazoló dokumentumok mindkét fél által aláírt másolati példányát, így különösen a gazdálkodási napló másolati példányát, a földterület EOV koordinátákkal történt beazonosítási eredményeinek másolati példányát, valamint a Kincstár által küldött iratok másolati példányát. Az átvállaló felelőssége, hogy a dokumentumok maradéktalanul átvételre kerüljenek.

Kötelezettségátadásra irányuló kérelem benyújtásának határideje és módja

- 6) A 9) bekezdés szerinti benyújtási határidőig a kötelezettségátadásra irányuló kérelem módosítható. A kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó, beküldött módosítás adattartalma szerint kerül elbírálásra. A kötelezettségátadásra irányuló kérelem benyújtási idejének az utolsó módosítás benyújtásának napja minősül.
- 7) A kötelezettség átvállalója által benyújtott kérelmet az átadónak jóvá kell hagynia a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon.
- 8) Vis maior esemény miatti kötelezettség átadás esetén a kötelezettség átadásra irányuló kérelem benyújtása mellett vis maior elismerése iránti kérelem benyújtása is szükséges.
- 9) Ha a vis maior eseménnyel érintett kötelezettségátadásra irányuló kérelem kapcsán a vis maior esemény nem kerül elismerésre, akkor a kérelem a kötelezettségátadás általános szabályai alapján, a 9) bekezdésben előírt határidő szerint fogadható el.

- 10) A kötelezettségátadásra irányuló kérelmet a benyújtási időszakot követő 60 napon belül a kötelezettség átadója és átvállalója önállóan is visszavonhatja a támogatási okirat véglegessé válásáig. A benyújtási időszakot követő 60 napon túl a kérelmet a kötelezettség átadója és átvállalója kizárólag együttesen vonhatja vissza a támogatási okirat véglegessé válásáig.

11.1.3. A jogutódlás különös szabályai

- 1) A jogutód a KET-re korábban megállapított összes meg nem felelést is átvállalja.
- 2) A kedvezményezett elhalálozása vagy jogi személy jogutóddal történő megszűnése esetén a műveletet érintő jogutódlásra vonatkozó kérelmet az elhalálozás napját, illetve a jogelőd megszűnését követő három éven belül lehet benyújtani. A jogutódlással nem érintett területek vonatkozásában a kedvezményezett támogatási jogosultsága megszűnik. Ezen területekre korábban kifizetett támogatás nem minősül jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak.
- 3) A jogutódlásra irányuló kérelmet az adott évre vonatkozóan a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszak végéig kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 4) Gazdaságátadás esetén a gazdaságátadási szerződésben a gazdaság átruházására meghatározott naptári napot követően kifizetési kérelmet a gazdaság átvevője nyújthat be. Jogutódlásra irányuló kérelmet a gazdaság átruházásának napját követően lehet benyújtani figyelembe véve a 3) bekezdésben foglaltakat. A jogutód köteles elektronikus úton benyújtani a gazdaságátadásról szóló szerződést és a szerződést jóváhagyó hatósági döntést a Kincstár részére a jogutódlás megállapítása iránti kérelmével egyidejűleg.
- 5) A jogutódlásra irányuló kérelmet a jogutód a jogutódlás tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig visszavonhatja.
- 6) A kedvezményezett támogatási okirat közzétételét megelőző elhalálozása esetén a jogutódlás iránti kérelemre az ÁÚF 12.4.1. pontjának előírásait kell alkalmazni.
- 7) Jogutódlás bejelentéskor, ha a jogutód az adott KET vonatkozásában a kötelezettségeket megszakítás nélkül teljesíti, az a tevékenység előírásai szerinti hasznosításnak minősül.

11.2. Támogatási jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok

A kedvezményezett kezdeményezheti a teljes támogatási jogosultság (elállás) vagy annak egy részének megszüntetését (lemondási kérelem). A kérelem benyújtására a KAP törvény, a KAP Vhr. és az ÁÚF-ben foglaltak irányadóak.

Elállás és lemondás

- 1) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt a kedvezményezett jogosult valamennyi KET teljes területének vonatkozásában az agrártámogatási jogviszonytól elállni.
- 2) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt a kedvezményezett jogosult
 - a.) egy adott tevékenységtípus valamennyi KET,
 - b.) egy adott KET teljes vagy részterületének támogatási jogosultságáról lemondani.
- 3) Ha a földhasználati szerződés időtartama lejár a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt, akkor az érintett terület vonatkozásában a kedvezményezettnek a lejáró földhasználattal érintett földrészlet támogatási jogosultságáról le kell mondania.

KET támogatási jogosultságának részleges lemondása

- 4) A KET egy részéhez kapcsolódó támogatási jogosultságról kizárólag az alábbi esetekben lehet lemondani
 - a.) a **11.3. pont szerint elismert vis maior esetek**;
 - b.) kedvezményezett földhasználatát érintő alábbi, **e felhívás alapján vis maior eseménynek minősülő esetekben**:

- a földhasználatot biztosító jogviszony írásban történő felmondása a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az MNV vagy az NPI által,
 - osztatlan közös tulajdon megszüntetése során bekövetkező terület méret csökkenés, illetve terület elhelyezkedésének megváltozása,
 - a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az NPI által a jogosult területre vonatkozóan kiírt pályázati felhívásnak való meg nem felelés vagy a határidőn belül benyújtott pályázat alapján meg nem valósuló földhasználatot megalapozó jogviszony alapján megszűnő kötelezettségek,
 - a támogatott területen a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztési program keretében árvízi tározó működtetésére került sor,
 - a kedvezményezett a működési területe szerint érintett NPI kötelezi a földhasználati előírások szerinti gazdálkodási tevékenység megváltoztatására;
- c.) ha a **földhasználati szerződés időtartama lejár** a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam, valamint a fenntartási időszak alatt.
- 5) Ha a lemondási kérelem egy KET-nek nem teljes területét érinti és a lemondással nem érintett rész megfelel a támogatási követelményeknek, a kedvezményezettnek el kell végeznie a visszamaradt, támogatásra jogosult terület EOV koordináták vagy shape fájl feltöltésével történő beazonosítását (a 4. melléklet szerint), amelyet a lemondási kérelem részeként, azzal együtt elektronikus úton kell benyújtania a Kincstár részére.
- 6) Az 3) bekezdés c.) pontja szerinti esetben a kedvezményezett kizárólag a lejáró földhasználattal érintett földrészlet támogatási jogosultságáról mondhat le. A KET teljes területének támogatási jogosultságáról csak abban az esetben van lehetőség lemondani, ha a KET egészén lejár a kedvezményezett jogszerű földhasználat. Ha a lejáró földhasználattal érintett terület nem a KET teljes területét érinti, akkor a kedvezményezettnek el kell végeznie a KET vonatkozásában visszamaradt, támogatásra jogosult terület – a 4) bekezdés szerinti – beazonosítását.

A lemondási kérelem benyújtásának módja és határideje

- 7) A lemondási kérelmet a kedvezményezett – elhalálozás miatti lemondás kivételével – a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 8) A kedvezményezett a lemondási kérelmet a 9) bekezdés szerinti benyújtási időszak alatt módosíthatja. A kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó, beküldött módosítás adattartalma szerint kerül elbírálásra. A lemondási kérelem benyújtási idejének az utolsó módosítás benyújtásának napja minősül.
- 9) A kedvezményezett elhalálozása esetén lemondási kérelmet a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon lehet benyújtani a KNYR-ben az örökös nyilvántartásba vételéig az elhunyt nevében, ezt követően az örökös nevében.
- 10) A lemondási kérelem benyújtása – a 3) bekezdés a.) és b.) pont kivételével - a tárgyév vonatkozásában a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszakának utolsó napjáig lehetséges.
- 11) A 3) bekezdés c.) pontja szerinti esetben a kedvezményezettnek lemondási kérelem benyújtásával egyidejűleg csatolnia kell a lejáró földhasználat igazolására szolgáló dokumentumot (pl. haszonbérleti szerződés, megbízási szerződés, földhasználati lap másolata). Ha az adott KET vonatkozásában a lejáró földhasználat igazolásra szolgáló dokumentumok teljes körűen nem kerülnek beküldésre vagy nem fogadhatók el, akkor a lemondási kérelem a lemondásra vonatkozó általános szabályok szerint fogadható el.
- 12) Ha a kedvezményezett a 9) bekezdés szerinti határidőben nem nyújt be lemondási kérelmet a 3) bekezdés c.) pontja szerinti lejáró földhasználattal érintett földterület támogatási jogosultságának lemondásával kapcsolatban, és
- nem rendelkezik a 3.3.1. fejezet 2) bekezdése szerinti igazolással, vagy
 - rendelkezik ezen igazolással, de a lejáratot követő 6 hónapon belül nem tudja meghosszabbítani a földhasználatot,
- akkor a felhívás 10.1 fejezetben szereplő 4) bekezdés szerinti jogkövetkezményt kell alkalmazni.

- 13) Elismert vis maior esemény esetén a KET támogatási jogosultságának lemondása iránti kérelmet az adott évre vonatkozóan a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszak végéig kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 14) Vis maior esemény miatti lemondás esetén a lemondásra irányuló kérelem benyújtása mellett vis maior elismerése iránti kérelem benyújtása is szükséges.
- 15) Ha a vis maior eseménnyel érintett lemondási kérelem kapcsán a vis maior esemény nem kerül elismerésre, akkor a lemondási kérelem a lemondás általános szabályai alapján, a 9) bekezdés szerinti határidőben fogadható el.
- 16) Ha a kedvezményezett a lemondási kérelmet a támogatási jogosultság lemondással érintett részére irányuló helyszíni ellenőrzésről történő értesítés napján, ennek hiányában a helyszíni ellenőrzés első napján vagy ezt követően nyújtotta be, akkor a lemondási kérelem csak a következő évre vonatkozóan fogadható el.
- 17) Elállási kérelem benyújtása esetén ezen alcím rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a 7) bekezdés nem alkalmazható.

A lemondás következménye

- 18) A lemondással érintett terület támogatási jogosultsága megszűnik. A lemondással érintett területre kifizetett támogatás – a 3) bekezdés a-c.) pontjai kivételével – jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. A jogosulatlanul igénybe vett támogatásról a Kincstár értesíti a kedvezményezettet. A jogosulatlanul igénybe vett támogatás összege a Kincstár által megállapított bármely támogatás összegéből levonható.
- 19) Ha a KET támogatási jogosultságának lemondása után a műveletben maradó terület a tevékenységtípusonként meghatározott minimum területnagyságot vagy hosszt nem éri el a fennmaradó terület a támogatásból kizárásra kerül és – a 3) bekezdés a-c.) pontja kivételével – a területre vonatkozóan igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

11.3. Vis maior szabályok

- 1) Az elháríthatatlan külső okokra (vis maiorra) vonatkozó szabályokat a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet állapítja meg.
- 2) Ha ugyanazon KET-en legalább három évben a Kincstár által elismert vis maior körülmény miatt nem az előírásoknak megfelelő gazdálkodás történik, akkor az adott KET a támogatásból, a területre addig felvett támogatási összeg visszafizetésének kötelezettsége nélkül, a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartamának, valamint a fenntartási időszak lejártáig kizárásra kerül.
- 3) Ha a bejelentett vis maior esemény a végrehajtásban közreműködő szerv által nem kerül visszaigazolásra, abban az esetben a bejelentésben szereplő terület után a kedvezményezett tárgyévből nem jogosult támogatásra.

11.4. További dokumentumok

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon megtalálható és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét a 8. melléklet tartalmazza.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához**, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és AppStore digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:

- 1) Valamennyi támogatási kérelemben megjelölt KET-hez csatolni kell legalább egy, a támogatási kérelem benyújtását megelőző 30 napnál nem korábban készített georeferált fényképet, amelyet a mobilGAZDA alkalmazás segítségével készített a területről.
- 2) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti, illetve Natura 2000 és MTÉT területek esetén a kedvezményezett működési területe szerint érintett NPI 3.3.1 fejezet 6) pontja szerinti támogató nyilatkozata a beruházás természetvédelmi szempontból történő elfogadhatóságáról.
- 3) Vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével tevékenységtípus esetén a beavatkozás helyszíne szerint a működési területtel érintett vízügyi igazgatóság 3.3.3.1. fejezet b) alpontjának 7) pontja szerinti támogató nyilatkozata.

13.2. A kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

A kifizetési kérelem elkészítésekor a következő mellékletet szükséges csatolni:

A kifizetési kérelemhez mellékelni kell – amennyiben releváns - az 1. célterület esetében a kedvezményezett működési területe szerint érintett NPI 3.3.2. fejezet 2) pontja szerinti módosító támogató nyilatkozatot.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Tartalmi értékelési szempontok
3. melléklet: Igazolás lejáró földhasználati jogviszony meghosszabbításáról / megújításáról
4. melléklet: Földterület beazonosításának, terület mérésének útmutatója
5. melléklet: Nyilatkozat minta a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság támogatásáról

6. melléklet: Nyilatkozat minta a működési területe szerint érintett vízügyi igazgatóság támogatásáról
7. melléklet: Fűves, cserjés sávok cserje növények fajlistája
8. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról